

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: O. K., st. př.
trvale bytem M. 32/141, S., S., U.

zast. Mgr. Kateřinou Lukáčovou
sídlem Reální 172/2, 702 00 Ostrava

proti

žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2019, č. j. CPR-17608-3/ČJ-2019-930310-V238,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalobci **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3000 Kč, který mu bude vyplacen k rukám jeho zástupkyně Mgr. Kateřiny Lukáčové, advokátky, se sídlem Reální 172/2, 702 00 Ostrava z účtu Krajského soudu v Brně ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se svou žalobou ke Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“) domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 20. 6. 2019, č. j. CPR-17608-3/ČJ-2019-930310-V238 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Zlínského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 31. 3. 2019, č. j. KRPZ-40760-23/ČJ-2019-150023-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dobu 1 rok. Počátek doby, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla stanovena doba k vycestování z území České republiky v délce 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Na žalobce se nevztahují důvody znemožňující vycestování.
2. Důvodem pro uložení správního vyhoštění byla následující skutečnost. Dne 30. 3. 2019 v 20:00 hod. byla příslušníky Policie ČR provedena pobytová kontrola na ubytovně G. na adrese A. 5174 ve Z. Při této pobytové kontrole byl kontrolován žalobce, přičemž policejní hlídce za účelem prokázání totožnosti předložil biometrický cestovní doklad UKR č., ve kterém měl vylepeno polské vízum č. vydané dne 27. 6. 2018, a to s platností od 4. 7. 2018 do 29. 12. 2018. Poslední vstup žalobce do Schengenského prostoru byl dne 14. 1. 2019 vyznačen vstupním razítkem na hranicích s Polskem. Na základě vstupních a výstupních razítek v cestovním dokladu a protokolu o výsledku účastníka řízení bylo zjištěno, že žalobce naposledy pobýval na území České republiky ode dne 14. 1. 2019 až do okamžiku provedení pobytové kontroly, přestože mu 90-denní doba k pobytu na území Schengenského prostoru v posledních 180 dnech skončila dne 22. 1. 2019. Z toho důvodu pobýval v České republice od dne 23. 1. 2019 neoprávněně.

II. Napadené rozhodnutí

3. V rámci odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaná nejprve zrekapitulovala dosavadní průběh správního řízení a obsah odvolacích námitek, které byly žalobcem proti prvostupňovému rozhodnutí uplatněny. Podle jejího názoru byl v předcházejícím řízení zjištěn skutkový stav věci v souladu se zákonem a bez důvodných pochybností. Pokud se jedná o námitku porušení práva na nedotknutelnost obydlí, žalovaná doplnila, že jsou příslušníci cizinecké policie v souladu s ust. § 164 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců oprávněni provádět pobytovou kontrolu. Ve vztahu k posouzení důvodů pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění pak není podle názoru žalované podstatné, že žalobce po celou dobu svého pobytu vykazoval znaky slušného a bezproblémového chování, popř. že má v úmyslu zařídit si v budoucnu na území České republiky bydlení pro sebe a svou rodinu.
4. Žalovaná nezpochybnila, že uložení správního vyhoštění vždy představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života cizince. V tomto případě jej však nepovažovala za nepřiměřený ve vztahu k ochraně veřejného zájmu na dodržování právních předpisů

v oblasti pobytu cizinců. Žalobce totiž uvedl pouze ekonomické důvody související s nedostatkem pracovních příležitostí v domovské zemi, aniž by měl na českém území vytvořeny rodinné vazby. Jeho manželka a syn naopak trvale pobývají na Ukrajině. Stanovení doby správního vyhoštění na 1 rok, tedy při spodní hranici stanovené zákonem, považovala žalovaná rovněž za přiměřené. Poukázala zejména na skutečnost, že žalobce pobýval na území České republiky neoprávněně po dobu několika měsíců.

III. Žaloba

5. Žalobce ve své žalobě namítal, že správní orgány nepostupovaly v souladu se zásadou materiální pravdy, pokud z moci úřední nezjišťovaly všechny okolnosti svědčící ve prospěch účastníka řízení. Konkrétně nemělo být zohledněno, že byl pobyt žalobce na území České republiky bezproblémový, přičemž se jedná o zdravou osobu v produktivním věku, která usilovala o výkon výdělečné činnosti. Stejně tak správní orgány nevzaly do úvahy tvrzení žalobce o tom, že je v jeho domovské zemi nedostatkem pracovních příležitostí, pročez v budoucnu plánuje získat pracovní povolení a zajistit bydlení pro sebe a svou rodinu v České republice, kde již navázal několik přátelských vztahů.
6. Pakliže správní orgány tyto skutečnosti nereflektovaly, postupovaly v rozporu se zákonem a ústavně zaručeným právem na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu.
7. Kromě toho žalobce namítal, že byla pobytová kontrola dne 30. 3. 2019 nezákonná, neboť se jednalo o porušení práva na nedotknutelnost obydlí. Žalobce navíc na českém území pobýval na základě platného cestovního dokladu, přičemž nebyl v rozhodnou dobu zaměstnán v pracovněprávním poměru. Správní orgány poté v řízení o správním vyhoštění nezohlednily možnost udělení pobytového oprávnění ze solidárních či humanitárních důvodů, když naopak rozhodly o uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku, což nelze podle žalobce považovat za přiměřené.
8. Z těchto důvodů bylo v žalobě navrženo, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil žalované k dalšímu řízení a uložil jí povinnost k náhradě nákladů řízení.

IV. Vyjádření žalované

9. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že trvá na závěrech učiněných v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Podle jejího názoru bylo ve správním řízení řádně prokázáno, že žalobce pobýval na území České republiky v období od 23. 1. 2019 do 30. 3. 2019 neoprávněně. Pokud se jedná o námitku porušení zásady materiální pravdy, žalovaná uvedla, že ekonomická situace žalobce sama o sobě nezakládá důvod k upuštění od uložení správního vyhoštění nebo jeho zmírnění.
10. Důvodem pro zahájení správního řízení a vydání prvostupňového rozhodnutí byla neoprávněnost pobytu na území, nikoliv výkon zaměstnání bez povolení. Námitka žalobce o zásahu do práva na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu proto není relevantní. Žalovaná není jako odvolací orgán kompetentní ke zmírnění správního vyhoštění z humanitárních důvodů, přičemž považuje uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku za přiměřené. Proto krajskému soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítla.

V. Skutečnosti zjištěné ze správního spisu

11. Ve správním spisu se nachází zejména úřední záznam o provedení pobytové kontroly dne 30. 3. 2019, podle něhož vzniklo na základě kontroly přechodových razítek v cestovním dokladu žalobce a výsledků lustrace jeho osoby v cizineckém informačním systému (založeno ve správním spisu) důvodné podezření, že pobývá na území České republiky neoprávněně. Na základě těchto podkladů bylo dne 31. 3. 2019 zahájeno řízení o správním vyhoštění a se žalobcem byl téhož dne sepsán protokol o výsledku účastníka řízení.
12. K dotazům prvostupňového správního orgánu žalobce mimo jiné uvedl, že v České republice nejprve pobýval pracovně v období od 25. 7. 2018 do 10. 12. 2018. Poté odcestoval na Ukrajinu a zpět na české území znovu přijel dne 14. 1. 2019, přičemž zde již nepracoval, ale pouze řešil své osobní věci, a to až do okamžiku provedení pobytové kontroly. O vydání pracovního povolení nikde nežádal. Ve vztahu k ekonomickým poměrům žalobce doplnil, že jsou mu posílány finanční prostředky, a to v souvislosti s pronájmem bytu ve Španělsku. Chce žít na Ukrajině, kde bydlí v bytě svých rodičů s manželkou a osmiletým dítětem. Na území České republiky nemá žádné rodinné vazby, ale životní podmínky jsou zde lepší než na Ukrajině.
13. Do správního spisu byly následně založeny kopie cestovního dokladu žalobce a závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 31. 3. 2019, ev. č. ZS47758, podle něhož je vycestování žalobce na Ukrajinu možné. Na základě toho bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí a rozhodnutí o povinnosti uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč (č. j. KRPZ-40760-24/ČJ-2019-150023-SV), proti kterým se žalobce prostřednictvím právní zástupkyně odvolal.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s. ř. s.“, ve spojení s ust. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
15. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Žalobce namítal, že nepobýval na území České republiky neoprávněně, neboť je držitelem cestovního dokladu Ukrajiny, přičemž v rozhodné době nevykonával zaměstnání v pracovněprávním poměru, což vyžaduje udělení příslušného povolení. V tomto ohledu se krajský soud ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že samotné

předložení platného cestovního dokladu bez víza žalobce sice opravňuje k pobytu na území Schengenského prostoru, ale pouze v časově omezeném rozsahu.

19. Z hlediska stanovení podmínek pro pobyt bez víza na území České republiky nebo jiného členského státu je třeba primárně vycházet z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1806 ze dne 14. listopadu 2018, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni (dále jen „nařízení“). Konkrétně je pak v čl. 4 bodu 1 citovaného nařízení uvedeno, že: *„Státní příslušníci třetích zemí uvedených na seznamu v příloze II jsou osvobozeni od vízové povinnosti stanovené v čl. 3 odst. 1 pro pobyty, jejichž celková délka nepřekročí 90 dnů během jakéhokoli období 180 dnů.“*
20. Žalobce je státním příslušníkem Ukrajiny, která je uvedena v příloze II nařízení EU v seznamu zemí, jejichž státní příslušníci nemusí v souladu s výše citovaným ustanovením disponovat vízem za účelem pobytu v délce do 90 dnů během období jakýchkoli 180 dnů. Musí se ovšem jednat o osoby, které jsou držiteli biometrických pasů vydaných Ukrajinou podle příslušných mezinárodních standardů.
21. V nyní posuzované věci byl pobyt žalobce považován za neoprávněný ode dne 23. 1. 2019, neboť od tohoto dne byla překročena 90 denní doba, po kterou mohl žalobce na území České republiky v posledních 180 dnech pobývat, aniž by jeho pobyt podléhal vízové povinnosti. Tato skutečnost vyplývá ze správního spisu, ve kterém jsou založeny kopie cestovního dokladu žalobce s vyznačenými vstupními a výstupními razítky, včetně souvisejícího elektronického výpočtu celkové doby pobytu na území Schengenského prostoru v rozhodném období. Žalobce správnost těchto údajů v žalobě ani během správního řízení nijak nerozpokořoval. Naopak ve své výpovědi před prvostupňovým správním orgánem uvedená období pobytu výslovně potvrdil.
22. Krajský soud se pak neztotožňuje ani s námitkou žalobce, že byla ze strany správních orgánů porušena zásada omezené materiální pravdy. V tomto ohledu je vhodné připomenout, že žalobci nebylo uloženo správní vyhoštění z důvodu nelegálního výkonu závislé práce, ale proto, že na území České republiky pobýval bez příslušného povolení k pobytu. Z obsahu protokolu o výsledku účastníka řízení ostatně jednoznačně vyplývá, že žalobce od svého posledního vstupu na české území (14. 1. 2019) až do provedení pobytové kontroly nepracoval, ale pouze si vyřizoval osobní záležitosti, které blíže nespecifikoval. Není tedy relevantní jeho obecné tvrzení, že se správní orgány měly vypořádat s existencí práva na svobodnou volbu povolání a přípravu na něj.
23. Pokud se jedná o zohlednění dalších okolností ve prospěch žalobce, krajský soud dává správním orgánům za pravdu v tom, že bezproblémové chování v průběhu jinak nelegálního pobytu nemůže samo o sobě mít za následek upuštění od uložení správním vyhoštění. Pakliže jsou splněny zákonem stanovené podmínky, příslušný správní orgán je zásadně povinen vydat rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, aniž by v tomto ohledu disponoval širokou mírou vlastního uvážení. Výjimkou jsou pouze případy taxativně stanovené zákonem, mezi které patří rovněž situace, kdyby v důsledku vydání daného rozhodnutí došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo

rodinného života osoby, která má být vyhoštěna (ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců).

24. Žalobce ovšem během správního řízení výslovně uvedl, že na území České republiky nemá žádné rodinné vazby, přičemž se chce vrátit na Ukrajinu, kde žije v bytě rodičů společně se svou ženou a dítětem. Existence přátelských vazeb, jejichž povahu a význam žalobce žádným způsobem nespecifikoval, nemůže podle názoru zdejšího soudu sama o sobě představovat nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Žalobce dále argumentoval rovněž nedostatkem pracovním míst na Ukrajině, pročež bude usilovat o to, aby mohl v budoucnu se svoji rodinou bydlet a pracovat v České republice.
25. Krajský soud se ztotožňuje se závěrem správních orgánů, že ani ekonomické důvody obecně nelze považovat za překážku vyhoštění cizince. Žalobce navíc uvedl, že je zdravou osobou v produktivním věku, která má pravidelný finanční příjem z pronájmu nemovitosti nacházející se ve Španělsku. Kromě toho mu nic nebrání v tom, aby po uplynutí doby správního vyhoštění svůj další pobyt nebo výkon závislé práce na území České republiky v souladu se zákonem zrealizoval.
26. Přestože tedy výkon správního vyhoštění vždy představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života jednotlivce, nepřevážil v nyní projednávané věci kolidující veřejný zájem na dodržování právních předpisů v oblasti pobytu cizinců, což bylo ze strany správních orgánů v odůvodnění napadeného a prvostupňového rozhodnutí řádně zdůvodněno (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45; dostupný na www.nssoud.cz).
27. Pokud se pak jedná o otázku přiměřenosti uložení správního vyhoštění v délce jednoho roku, krajský soud předně uvádí, že není v jeho kompetenci, aby v tomto ohledu úvahu správních orgánů nahrazoval. Ke zrušení rozhodnutí o správním vyhoštění by mohl přistoupit pouze za předpokladu, že by byla doba správního vyhoštění stanovena v rozporu se zákonem nebo vykazovala znaky libovůle v rozhodování.
28. V nyní posuzované věci ovšem prvostupňový správní orgán postupoval v souladu s ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců, který stanovuje, že: „*Policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 3 roky, neprokáže-li cizinec, že na území smluvních států pobývá po dobu, po kterou je na tomto území oprávněn pobývat přechodně bez víza nebo na krátkodobé vízum.*“
29. Žalobci byla v souvislosti s uložením správního vyhoštění stanovena doba jednoho roku, po kterou nemůže vstoupit na území členských států Evropské unie, tedy při spodní hranici stanovené zákonem. Prvostupňový správní orgán odůvodnil svůj postup délkou trvání protiprávního pobytu (déle než dva měsíce) a skutečností, že se v případě žalobce jedná o první porušení právních předpisů. Toto zdůvodnění nepovažuje krajský soud za excesivní nebo vybočující s rozhodovací praxí v obdobných případech. Žalobce pak ve správním řízení neuváděl kromě lepších pracovních podmínek v České republice žádné důvody humanitárního charakteru, které by byly ze strany správních orgánů při uložení správního vyhoštění opomenuty.

30. Závěrem krajský soud dodává, že příslušníci odboru cizinecké policie jsou podle ust. § 164 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců oprávněni provádět pobytovou kontrolu, k čemuž bude z podstaty věci docházet například ve veřejných dopravních prostředcích, velkých výrobních prostorech nebo na ubytovnách či zařízeních obdobného typu. Z toho samozřejmě nelze dovozovat, že mohou bez souhlasu dotčených osob nebo příslušného příkazu vstupovat do jejich obydlí, které je v oblasti trestního práva považováno za dům, byt nebo jiné prostory sloužící k bydlení a příslušenství k nim náležející (srov. ust. § 133 zákona č. 40/2009 Sb.). Nedotknutelnost obydlí je navíc chráněna v čl. 12 odst. 1 Listiny základních práv svobod jako jedno ze základních práv.
31. Žalobce sice namítal, že pobytovou kontrolou dne 30. 3. 2019 bylo do nedotknutelnosti jeho obydlí zasazeno, ale nijak své tvrzení nedoložil ani nekonkretizoval. Z obsahu úředního záznamu nevyplyvá, že by příslušníci cizinecké policie během pobytové kontroly bez souhlasu vstoupili do pokoje č. 1D v Pensionu G. (místo pobytu žalobce v době pobytové kontroly), popř. že by zde prováděli domovní prohlídku. Naopak měl žalobce za účelem prokázání totožnosti předložit cestovní doklad spolu se zdravotním pojištěním a hlídku dobrovolně následovat na služebnu.
32. Ostatně ani během sepsání protokolu o výsledku účastníka řízení žalobce ve vztahu k postupu policistů nic nenamítal a teprve v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí bez bližšího upřesnění argumentoval zásahem do nedotknutelnosti obydlí, což věrohodnost jeho tvrzení značně oslabuje. Bez ohledu na tuto skutečnost krajský soud dodává, že případné pochybení policejního orgánu by nemělo nutně za následek nezákonnost celého řízení o správním vyhoštění cizince, neboť prvostupňové rozhodnutí nebylo vydáno na základě důkazů získaných v místě provedení pobytové kontroly.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

33. Ze shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
34. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).
35. Jelikož žalobce uhradil na účet Krajského soudu v Brně ke dni 13. 8. 2019 soudní poplatek za podanou žalobu, aniž by k tomu byl zdejším soudem vyzván a podle zákona povinen, rozhodl krajský soud o vrácení zaplaceného poplatku zpět žalobci, a to k rukám jeho zástupkyně Mgr. Kateřiny Lukáčové, advokátky za podmínek uvedených ve výroku IV. tohoto rozsudku. Důvodem je, že soudní řízení správní o přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění je osvobozeno od soudních poplatků (viz § 11 odst. 2 písm. i) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších

předpisů). Soud vrátí poplatek z účtu soudu, jestliže jej zaplatil ten, kdo k tomu nebyl povinen (§ 10 odst. 1 věta první z.s.p).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. srpna 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.